

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 20935/2022
31.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., као правне следбенице пок. ББ, бившег из ..., ВВ из ..., као правне следбенице пок. ГГ бившег из ... и ДД из ..., као правног следбеника ЂЂ, бивше из ..., које заступа Марина Стефановић, адвокат из ..., против тужених ЕЕ из ... и ЖЖ из ..., које заступа Ђорђе Симић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости усменог завештања, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4155/21 од 20.01.2022. године, у седници већа одржаној дана 31.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 4155/21 од 20.01.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужених, као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 4968/17 од 19.12.2019. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцима исплате трошкове поступка по ревизији у износу од 21.800,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 4968/17 од 19.12.2019. године усвојен је тужбени захтев тужилаца и утврђено да је усмено завештање пок. ЗЗ бившег из ..., проглашено пред Првим основним судом у Београду дана 12.12.2011. године у предмету ЗР-3586/11 ништаво (став први изреке). Обавезани су тужени да тужиоцима накнаде трошкове поступка у износу од 176.900,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате (став други изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4155/21 од 20.01.2022. године, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П 4968/17 од 19.12.2019. године и одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тражено утврђење ништавости усменог завештања пок. ЗЗ, бившег из ..., проглашеног пред Првим основним судом у

Београду дана 12.12.2011. године у предмету ЗР-3586/11 (став први изреке). Преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П 4968/17 од 19.12.2019. године у другом ставу изреке и обавезани тужиоци да туженом ЖЖ солидарно исплате износ од 28.500,00 динара и да туженима ЕЕ и ЖЖ као солидарним повериоцима солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 132.000,00 динара (став други изреке). Обавезани су тужиоци да туженима као солидарним повериоцима на име трошкова другостепеног поступка исплате 28.750,00 динара (став трећи изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битних повреда одредаба Закона о парничном поступку, погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је закључио да је ревизија тужилаца дозвољена.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП Врховни суд је закључио да је ревизија основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, ЗЗ рођен је 1928. године, а преминуо је ...2011. године. Он је био је у браку са ИИ, није имао деце, а његови законски наследници су браћа ГГ, чија је правна следбеница тужила ВВ и ББ, чија је правна следбеница тужила АА, затим сестре ЈЈ, мајка тужених и ЂЂ, чији је правни следбеник њен супруг ДД, те КК по праву представљања иза пок. брата ЛЛ. У моменту смрти ЗЗ био је катастарски титулар $\frac{1}{2}$ дела куће саграђене на КП .. и уписаној у лист непокретности .. КО ... у Црној Гори, чији је преостали сувласник била његова раније преминула супруга ИИ, а за чију заоставштину није достављен доказ да ли је правноснажно расправљена у складу са Законом о наслеђивању. У моменту његове смрти $\frac{1}{2}$ идеалног дела куће саграђена на КП .. и уписаној у ЗКУЛ .. КО ... са припадајућим правом коришћења наведеног земљишта по уговору о поклону овереном код Четвртог општинског суда у Београду под бројем Ов 9779/97 дана 17.12.1997. године између поклонодавца ЗЗ и поклонопримца ЕЕ била је укњижена на туженог ЕЕ. У односу на наведени уговор поклонодавац је код Четвртог општинског суда у Београду против поклонопримца водио парницу за опозив уговора, а пресудом донетом под бројем П 4124/07 од 06.11.2009. године тужбени захтев је усвојен. По изјављивању жалбе од стране туженог ЕЕ и након смрти ЗЗ решењем Првог основног суда у Београду поступак је прекинут.

У поступку расправљања заоставштине пок. ЗЗ његови законски наследници нису признали пуноважност усменог завештања оставиоца проглашеног у поступку Првог основног суда у Београду Р-3586/11 дана 12.12.2011. године, а решењем О 18009/11 од 06.03.2013. године Први основни суд у Београду огласио се ненадлежним за расправљање права на наслеђивање непокретне имовине пок. ЗЗ лоциране у Црној Гори и одбацио предлог за расправљање заоставштине чији је предмет била само та имовина поднет дана 30.12.2011. године. Усменим завештањем своје последње воље у

присуству више лица, родитеља тужених, ЉЉ и ММ, своје сестре од стрица НН, ЊЊ и ОО, ЗЗ је својом имовином располагао тако што је кућу у Земуну завештао туженом ЕЕ, а кућу у Црној Гори оставио туженом ЖЖ. Своју последњу вољу ЗЗ саопштио је дана ...2011. године када су га у поподневним часовима тужени ЖЖ и његов отац ЉЉ довели из болнице Бежанијска коса где је претходних 15 дана био на лечењу. Иако је мишљење лекара било да ће му кућна нега више пријати, пошто је у болници био немиран, ЗЗ је током хоспитализације и по изласку из болнице био врло слаб и изморен из ког разлога је, са образложењем да не жели да оде без тестаментa, од сведока ЉЉ тражио да позове адвоката како би своју кућу у Земуну оставио ЕЕ, а кућу у Црној Гори туженом ЖЖ. Вољу да на овај начин расподели своју имовину ЗЗ је изрекао пред свим истовремено присутним лицима од којих су као тестаментални сведоци своје усмене изјаве дали оставиочева сестра од стрица ММ и НН на рочишту одржаном 12.12.2011. године у предмету Првог основног суда у Београду и сведок ЊЊ, чија потписана изјава од 01.10.2013. године суду достављена 27.03.2015. године. У циљу изјаве своје последње воље, саопштене у присуству наведених лица ЗЗ је од сведока ЉЉ затражио да доведе адвоката ради сачињавања тестаментa у писаној форми, па како је радно време тог дана већ било истекло, адвокат је могао да дође тек сутрадан. Међутим, већ у току вечери здравствено стање ЗЗ се погоршало, добио је температуру те је у јутарњим сатима поново одвезен у болницу где је у току тог дана преминуо.

Полазећи од овако утврђено чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужилаца и утврдио ништавим предметни тестамент.

Другостепени суд је заказао расправу у смислу одредбе члана 384. став 3. ЗПП и након одржане расправе тужбени захтев за утврђење ништавости завештања одбио.

По становишту Врховног суда, другостепени суд није правилно применио материјално право оценивши да наведена изјава сада пок. ЗЗ дата у присуству три сведока, испуњава услове за пуноважност усменог завештања, као изузетне форме завештања.

Да би усмено завештање било пуноважно на основу одредбе члана 110. Закона о наслеђивању потребно је да се кумулативно испуне услови: да своју последњу вољу завешталац изјави у изузетним приликама, да услед тих изузетних прилика није био у могућности да састави писмено завештање и да своју последњу вољу изјави пред три сведока. Наведена изјава пок.ЗЗ нема ни карактер изричите и јасне последње завештаоачеве воље, јер другостепени суд утврђује да је он тражио да се позове адвокат ради сачињавања завештања. Другостепени суд није правилно оценио стандард изузетних прилика који се цени у сваком конкретном случају, као субјективна компонента која погађа искључиво лично завештаоца. Погрешан закључак другостепеног суда да је да је излазак сада покојног ЗЗ из болнице ...2011. године, након 15 дана болничког лечења и смрт ...2011. године, сама по себи изузетна прилика.

Изузетне прилике треба најуже схватити и оне обухватају околности објективне природе, које не постоје у конкретном случају, и околности субјективне природе (болест и слично) услед којих завешталац није био у могућности да сачини редовно завештање. По становишту Врховног суда, основано се у ревизији указује да у моменту давања последње изјаве воље нису постојале изузетне прилике, под којима се подразумевају изненадне, неочекиване или непредвидиве прилике завештаоца због којих није био у могућности да сачини завештање у неком од других законом

прописаних облика. Он је по изласку из болнице захтевао присуство адвоката ради сачињавања завештања одређене садржине и при том изјавио како би распоредио имовину, што указује да та изјава нема ни карактер изричите и јасне последње завештаоачеве воље. Околност да адвокат није могао да дође до следећег дана не значи да завешталац није могао да сачини завештање у неком другом законом прописаном облику, јер је био писмен.

Стога није правилан закључак другостепеног суда да наведена изјава ЗЗ испуњава законске услове за пуноважност усменог завештања.

Из наведених разлога одлучено је као у ставу првом изреке, на основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

Према успеху тужилаца у поступку по ревизији, применом члана 165. став 2. припадају им трошкови поступка по ревизији и то на име састава ревизије 18.000,00 динара и на име судских такси на ревизију у износу од 3.800,00 динара, применом Тарифе о накнадама и наградама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе из Закона о судским таксама, како је одлучено у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**